

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2015
Uluslararası
Toprak Yılı

Sayı : 54045643-610- 3222
Konu : Yazılı Soru Önergesi

18.09/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 17.08.2015 tarihli ve 43452547-120.00-[7/308]-11262 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 21.08.2015 tarihli ve 31853594-610-2-101-2921 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/308 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kutbettin ARZU
Bakan

Ek: Cevabi görüş 7/308 (3 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
Esas No : 7/308

Resmi Gazete'nin 16 Temmuz 2015 tarihli sayısında yayınlanan Biyogüvenlik Kurulu Kararlarına göre, Kurulun 3 yıl önce Risk Değerlendirme Komitesi ile Sosyo-Ekonomik Değerlendirme Komitesi raporlarına dayanarak "zararlı" diye, oybirliğiyle izin vermediği T25, MIR604, MON863, mısır genlerine bu kez ithalat izni verdiği görülmektedir.

Oysa bazı GDO'lu ürünlerin kansere yol açtığı, karaciğer, böbrek ve pankreasın çalışmasını değiştirdiği ve doğurganlığı azalttığı bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Sindirim sistemi üzerinde de hasar bırakan bu ürünler, antibiyotik direncinin ortaya çıkmasına yol açarak, sağlık üzerindeki yıkıcı etkileriyle başa çıkmayı da zorlaştırmaktadır. Yeni nesilde ortaya çıkan pek çok alerjinin nedeninin de GDO'lu besinler olduğu belirtilmektedir.

Caen Üniversitesinden Profesör Doktor Gilles-Eric Seralini'nin 2012 yılında yayımlanan iki yıllık araştırması, Biyoteknoloji şirketlerinin, GDO'lara izin almak için kısa vadeli (üç aylık) klinik testlerinde görünenden çok daha tehlikeli ve ciddi sonuçların ortaya çıktığını göstermektedir. Bugüne kadar GDO'larla ilgili yapılan en uzun süreli ve en kapsamlı bu klinik testte, NK603 adıyla anılan genetiği değiştirilmiş mısır çeşidi kullanılmış ve bu genin tümör, kanser, organ büyümeleri gibi etkilerinin olduğunu ortaya koymuştur. Bu bilgiler ışığında;

SORU 1) Biyogüvenlik Kurulu, hangi bilimsel verilere dayanarak 3 yıl önce izin vermediği bu GDO'lu ürünlerin ithalatına izin vermiştir? Geçen 3 yılda ne değişmiştir?

SORU 2) Daha önce yapılan risk değerlendirme raporlarında bu genlerin zararlı olacağı için ithalatına izin verilmemesi gerektiği bilgisine yer verilmiş, Biyogüvenlik Kurulu da buna dayanarak olumsuz karar vermiştir. Kurul bu raporları neden dikkate almamıştır? Kurulun 3 yıl önceki bu raporları yok sayması yasa ve yönetmeliğe aykırı değil midir?

SORU 3) Bu genler için Risk Değerlendirme Komitesi ve Sosyo Ekonomik Değerlendirme Komitesi oluşturulmuş mudur? Oluşturulmuşsa bu komitelerin raporlarındaki değerlendirmeler nelerdir? Bu raporlar kamuoyuna neden açıklanmamaktadır?

SORU 4) Şu anda Türkiye'ye ithalatına izin verilen genler hangileridir? Bunlar hangi alanlarda kullanılmaktadır?

SORU 5) GDO'lu yemler kullanılarak elde edilen hayvansal ürünlerin üzerinde neden "GDO'lu yem kullanılmıştır" gibi bir ibare yer almamaktadır?

SORU 6) Son 5 yılda ülkemize kaçak olarak getirilmeye çalışırken yakalanan GDO'lu ürünler ve miktarları nelerdir? Ne zaman, nerede ne miktarda kaçak GDO'lu ürün yakalanmıştır? Kaçak için yapılan kontroller nelerdir? Yeterli midir?

KB B'

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SORU 7) Marketlerde satılan ve menşei genellikle Kuzey ve Güney Amerika ülkeleri olan mercimek, nohut, pirinç ve benzeri ürünlerin GDO'lu genlerle üretilmediğine dair devlet güvence verebilmektedir? Bu ürünler raflarda yerini almadan önce hangi kontrollerden geçmektedir?

SORU 8) Hükümet olarak GDO'lu ürünlere gösterdiğiniz müsamaha ile halkımızı, gençliğimizi ve geleceğimizi çok büyük bir tehlike içine attığının farkında mısınız?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8) Bakanlığımızca, Genetiği Değiştirilmiş Ürünler ile ilgili işlemler, 26 Eylül 2010 tarihinde yürürlüğe giren 5977 sayılı "Biyogüvenlik Kanunu", "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" ve 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu"na göre yürütülmektedir.

Genetiği Değiştirilmiş ürünlere ilişkin yapılan başvurulara, 5977 sayılı Kanun çerçevesinde Bilimsel Komiteler tarafından bilimsel esaslara göre yapılan risk değerlendirmesi ve sosyo-ekonomik değerlendirme sonuçlarına göre "Biyogüvenlik Kurulu" karar vermektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken; bağımsız araştırma kurumları ve kişilerce yapılan bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun stabilitesi, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef dışı organizmalara etkisi vb.), risk değerlendirmesi yapan değişik kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, OECD, CFIA, FSANZ, vb.) raporları, farklı ülkelerde üretim, tüketim durumları ve gen aktarım yöntemi, aktarılan genin moleküler karakterizasyonu ve ürettiği proteinin ekspresyonu, insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı ile biyolojik çeşitlilikle ilgili muhtemel riskleri dikkate almaktadır.

Ülkemizde genetiği değiştirilmiş bitkisel ve hayvansal ürünlerin tümünün üretimi yasaktır. Biyogüvenlik Kurulu tarafından yapılan risk değerlendirmeleri sonucunda yalnızca hayvan yemlerinde kullanımına onay verilen ürünlerin ithalatına izin verilmektedir. Biyogüvenlik Kurulu kararları Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır.

Dünyada bazı ülkelerde ve Avrupa Birliğinde onaylanmış GDO ve ürünlerinin insan gıdası olarak tüketilmesi serbest olmasına rağmen ülkemizde bugüne kadar gıda amaçlı olarak kullanılmak üzere onay verilmiş bir gen bulunmadığından GDO ve ürünlerinin gıda amaçlı olarak kullanılması yasaktır.

Kanun gereği GDO'lu yemlerle beslenen hayvansal ürünler, AB ülkelerinde de olduğu gibi, etiketlenmemekte ancak onay verilen çeşitler kullanılarak üretilen yemler etiketlenmektedir.

Bakanlığımız tarafından Biyogüvenlik Kurulu kararlarında belirtilen koşulların yerine getirilmesi için gerekli denetimler yapılmaktadır. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ile ilgili ithalat denetim ve kontrolleri; 5977 sayılı "Biyogüvenlik Kanunu", bu Kanun kapsamında hazırlanan "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" ve "Biyogüvenlik Kurulu Kararları"na göre yürütülmekte; ithal edilecek ürünler GDO analizine tabii tutulmaktadır.

KB

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerin ithalatında; ithalatçı firmadan, ithal edilecek bu ürünlerinin miktarı ve içerdiği gen çeşidi ile ilgili orijin ülke veya yüklendiği ülke yetkili otoriteleri tarafından düzenlenmiş belge veya uluslararası akredite bir laboratuvaradan alınmış analiz raporu istenmektedir.

Bakanlığımızca, insan ve hayvan sağlığı ile çevre konularında azami hassasiyet gösterilmekte ve gerekli tedbirler alınmaktadır. Bugüne kadar hayvan yemi olarak izin verilen soya ve mısır çeşitlerinde risk oluşturabilecek bir unsura rastlanılmamıştır.

5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ile, GDO ve ürünlerinin onay alınmaksızın piyasaya sürülmesi; GDO ve ürünlerinin, Kurul kararlarına aykırı olarak kullanılması veya kullandırılması; genetiği değiştirilmiş bitki ve hayvanların üretimi; GDO ve ürünlerinin Kurul tarafından piyasaya sürme kapsamında belirlenen amaç ve alan dışında kullanımı; GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve bebek formülleri, devam mamaları ve devam formülleri ile bebek ve küçük çocuk ek besinlerinde kullanılması yasaklanmıştır.

Bakanlığımız tarafından yurt içinde; Bebek Formülleri, Devam Formülleri, Bebek ve Küçük Çocuk Ek Gıdalarında, Mısır ve Bileşiminde Mısır Bulunan Ürünlerde, Soya ve Bileşiminde Soya Bulunan Ürünlerde GDO aranması için resmi kontrol programları yürütülmekte olup bu programlar kapsamında piyasadan numuneler alınarak analize tabi tutulmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla GDO içermesi muhtemel ürünlere yönelik kontroller etkin bir şekilde yürütülmektedir. Gerekli hâllerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmektedir. Yurtiçinde yapılan kontrollerde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmesi halinde, ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerekli işlemler yapılmaktadır.

Genetiği Değiştirilmiş Ürün mevzuatı ve uygulamaları hakkında ilgili sektörler ve tüketiciler; toplantılar, basılı ve görsel yayınlar yoluyla bilgilendirilmektedir.

KB